

Pauli Vuorinen

LL, erikoislääkäri
 PSHP, Tays, EKA,, Ensihoitokeskus
 pauli.e.vuorinen@pshp.fi

ETC-kurssilla Portugalissa

European Trauma Course

Ajankohta

29.4.–1.5.2019

Paikka

Coimbra, Portugali

Traumakursseja maailmalla

Vaikeasti vammautuneen potilaan ensivaiheen tutkimisen ja hoidon kouluttamiseen on maailmanlaajuisesti levinnyt kaksi eri lähestymistapaa. Toinen on American College of Surgeonsin järjestämä Advanced Trauma Life Support-kurssi eli ATLS, joka pohjautuu pääosin lääkärihoitajatyöparin teknisten taitojen harjoitteluun. Toinen on neljän eri eurooppalaisen organisaation eli ERC:n (European Resuscitation Council), ESan (European Society for Anaesthesiology), ESTESin (European Society for Trauma and Emergency Surgery) ja EuSEMin (European Society for Emergency Medicine) koulutuskokonaisuus European Trauma Course eli ETC, jossa painotetaan moniammatillisen traumaryhmän yhteistoimintaa.

Coimbra kurssipaikkana

Portugalin valtion perustamisen alkuaikoina pääkaupungin virkaa

pallotelttiin Lissabonin ja Coimbran välillä ja tältä ajalta nykyään varsin pieneen kaupunkiin onkin jäänyt iso ja perinteikäs yliopisto sekä vanha sotilassairaala. Siirtomaasotien päätyttyä sotilassairaalan merkitys on hiljalleen jäänyt minimaaliseksi

Kouluttajilla oli luonteva tapa opettaa teknisiä taitoja.

ja siitä ollaankin tekemässä simulaatiokoulutuskeskusta. Paikallinen päivystyskirurgian yhdistys on jo vuosia tehnyt yhteistyötä armeijan kanssa ja järjestänyt Coimbrassa ETC-kurssia sotilassairaalan tiloissa. Lehmänkauppaan toki kuuluu, että kurssille osallistuu 2–3 armeijan lääkäriä. Siirtomaavallan historiasta juontuu myös yhteistyö Brasilian päivystyskirurgian yhdistyksen kanssa, josta oli kutsuttu kaksi osallistujaa

ja yksi kouluttaja kurssille mukaan. Järjestäjänä toimiva Carlos Mesquita kertoi, että hänellä on tapana ottaa mukaan muutama ulkomaalainen anesthesiologi tuomaan väriä kurssille ja tällä kertaa ilmoittautuneista valikoituivat mukaan anestesialääkärit Suomesta, Espanjasta ja Madeiralta. Muutoin kurssin osallistujat olivat portugalilaisia yleiskirurgieja ja sisätautilääkäreitä. Sisätautilääkärit kertoivat hakeutuneensa kurssille, koska portugalilainen tehohoito on ollut jollain tapaa anesthesiakoulutettujen lääkäreiden ylläpitämään mutta melko organisoitumatonta. Nyt erikoistumiskoulutus on alkanut ja myös sisätautilääkärit ovat hakeutuneet alalle, mutta tarvitsevat ahnaasti kokemusta operatiivisten potilaiden hoidosta.

ETC-kurssin rakenne ja toiminta

ETC-kurssin kahden ja puolen päivän ohjelmaan kuuluu vain muutama >>

luento ja suurin osa koulutuksesta vietetään pienryhmäsimulaatioissa. Erillisissä pienryhmäsessioissa käydään läpi thorax-, vatsa-, raaja- ja selkäydinvammoja. Lisäksi käydään läpi raskaana olevien naisten ja lapsipotilaiden vammojen hoitoon ja vammapotilaiden sairaalasiirtoihin liittyviä erityispiirteitä. Jokaisessa pienryhmäharjoituksessa painotetaan ryhmän ei-tekniisiä taitoja: kommunikaation tärkeyttä, johtamista, palautteen antamista sekä hoidon suunnittelua ja ennakointia. Jotta ei-tekniisten taitojen käytölle olisi varmasti tarvetta, sekoitetaan ryhmiä

kesken koulutuspäivien, jolloin et voi tuudittautua olettamaan ryhmäsi toimivan juuri sillä tavalla kuin edellisessä sessiossa harjoiteltiin.

Erityisen ilahtunut olin kouluttajien hyvin luontevasta tavasta opettaa tekniisiä taitoja simulaatioiden kautta. Ensin yksi kouluttajista osallistuu simulaatiossa ryhmän toimintaan tehden potilastapaukseen liittyen jonkin teknisen suorituksen (esimerkiksi trakeostomia, pleuran dreneeraus tai lantiovyön käyttö), sen jälkeen käydään erillisellä mallilla vielä suorite uudelleen läpi ja lopuksi kurssilaiset ottavat taidon käyttöön-

sä uudessa simulaatiotapauksessa. Pleuradreenin laitossa ja trakeostomiharjoituksissa käytettiin teuraseläinten rakenteita lisäämään toimenpiteen todentuntuisuutta. Kurssi päättyi kokeeseen, jossa kurssilainen sai osoittaa taitonsa traumajohtajana kurssin ohjaajien toimiessa ryhmän jäseninä.

Kansainvälisen kurssin anti

ETC-kurssin sisältö on sama riippumatta siitä, missä päin maailmaa kurssi järjestetään. Suomen Traumatologiyhdistys järjestää esimerkiksi vuoden 2019 aikana 3 avointa

ETC faculty, Coimbra. Kuvassa vasemmalta António Gandra, Gustavo Pereira Fraga, Sérgio do Rosário Faria Bábista, Fernando Luis Simões Valério, Filipa Manuel Antunes Madeira, Luis Ferreira, Piotr Koleda, Carlos Mesquita, Jonathan Tilsed ja Henrique Alexandrino. Kuva Pauli Vuorinen, 2019.

kurssia sekä yhden kurssin yhdessä Puolustusvoimien kanssa. Ulkomaila kurssille osallistumisessa oma rikkautensa oli hyvin hedelmälliset ja avartavat käytäväkeskustelut kahvitauoilla ja lounailla. Arvostukseni suomalaisen yhteiskunnan panostuksesta traumapotilaan hoitoketjussa ensihoidon ja päivystyksen resursseihin nousi entistäkin korkeammalle tällä matkalla. Toisaalta opin myös kunnioittamaan maailmalla edelleen voimissaan olevaa yleiskirurgista ammattitaitoa tulkita natiiviröntgenkuvia ja tehdä hoitopäätöksiä potilaan kliinisten löydösten perus-

teella ilman laajempia konetutkimuksia. Toivottavasti onnistuin osaltani muuttamaan eteläeurooppalaisten kollegoiden ajatuksia kommunikatiotekniikasta ("meillä Suomessa

Suomessa on tapana kuunnella toisen raportti loppuun.

on tapana kuunnella toisen raportti loppuun eikä puhuta päälle"). Toinen asia, missä kulttuurit selvästi karahitivat yhteen, oli osallistujien tapa, halu ja kyky tehdä hoidonrajuuksia. Pid-

tiin jossain määrin jopa pöyristytävänä, kun ehdotin, että elvyttäen kuljetettavan vammautuneen lapsen hoito lopetetaan, jos tämän saapues- sa ensiapuun ei omaa verenkiertoa ole todettavissa.

Coimbra on kaunis kaupunki, jossa ETC:n kurssiorganisaatio on rutinoitunut kurssijärjestäjä ja kouluttajat ammattitaitoisia klinikkoja. Portugalilainen vieraanvaraisuus jäi lämpimästi mieleeni ja suositelen harkitsemaan ETC-kurssin suorittamista siellä. Kiitän SAY:tä matka-apurahasta, joka mahdollisti osallistumiseni. ■